

22002A1217(02)

L 342/2

SLUŽBENI LIST EUROPSKIH ZAJEDNICA

17.12.2002.

MEĐUNARODNI SPORAZUM O KAKAU IZ 2001.

PRIJEVOD

SADRŽAJ

Članak	Stranica
DIO PRVI: CILJEVI I DEFINICIJE	
POGLAVLJE I: CILJEVI	
1. Ciljevi	143
POGLAVLJE II: DEFINICIJE	
2. Definicije	143
DRUGI DIO: USTAVNE ODREDBE	
POGLAVLJE III: ČLANSTVO	
3. Članstvo u Organizaciji	144
4. Članstvo međuvladinih organizacija	144
POGLAVLJE IV: ORGANIZACIJA I UPRAVLJANJE	
5. Osnivanje, sjedište i struktura Međunarodne organizacije za kakao	144
6. Sastav Međunarodnog vijeća za kakao	145
7. Ovlasti i dužnosti Vijeća	145
8. Predsjednik i potpredsjednik Vijeća	145
9. Zasjedanja Vijeća	146
10. Glasovi	146
11. Postupak glasovanja Vijeća	146
12. Odluke Vijeća	147
13. Suradnja s drugim organizacijama	147
14. Pristup promatračima	147
15. Sastav Izvršnog odbora	147
16. Izbor Izvršnog odbora	148
17. Postupak glasovanja i odluke Izvršnog odbora	148
18. Nadležnost Izvršnog odbora	148
19. Kvorum Vijeća i Izvršnog odbora	148
20. Osoblje Organizacije	149
21. Program rada	149
POGLAVLJE V: POVLASTICE I IMUNITETI	
22. Povlastice i imuniteti	149

Članak	Stranica
TREĆI DIO: FINANCIJSKE ODREDBE	
POGLAVLJE VI: FINANCIJE	
23. Financije	150
24. Odgovornosti članica	150
25. Odobrenje administrativnog proračuna i procjena doprinosa	150
26. Plaćanje doprinosa za administrativni proračun	151
27. Revizija i objavljivanje financijskih izvještaja	151
28. Odnos sa Zajedničkim fondom te ostalim višestranim i dvostranim donatorima	151
29. Uloga projekata u vezi s Organizacijom	151
POGLAVLJE VII: SAVJETODAVNI ODBOR ZA SVJETSKO GOSPODARSTVO KAKAA	
30. Osnivanje Savjetodavnog odbora za svjetsko gospodarstvo kakaa	152
31. Sastav Savjetodavnog odbora za svjetsko gospodarstvo kakaa	152
32. Zadatak Savjetodavnog odbora za Svjetsko gospodarstvo kakaa	152
33. Sastanci Savjetodavnog odbora za Svjetsko gospodarstvo kakaa	152
ČETVRTI DIO: TRŽIŠNE ODREDBE	
POGLAVLJE VIII: PONUDA I POTRAŽNJA	
34. Odbor za tržište	153
35. Tržišna transparentnost	153
36. Zalihe	153
37. Promicanje	154
38. Nadomjesci kakaa	154
POGLAVLJE IX: RAZVOJ ODRŽIVOG GOSPODARSTVA KAKAA	
39. Održivo gospodarstvo kakaa	154
POGLAVLJE X: ODREDBE O PRAĆENJU TRŽIŠTA	
40. Dnevna cijena	155
41. Koeficijenti konverzije	155
POGLAVLJE XI: PODACI, STUDIJE I ISTRAŽIVANJE	
42. Podaci	155
43. Studije	155
44. Znanstveno istraživanje i razvoj	156
45. Godišnje izvješće	156

<i>Članak</i>	<i>Stranica</i>
PETI DIO: OSTALE ODREDBE	
POGLAVLJE XII: FINI ILI AROMATIČNI KAKAO	
46. Fini ili aromatični kakao	156
POGLAVLJE XIII: OSLOBOĐENJE OD OBVEZA TE RAZLIKOVNE I SANACIJSKE MJERE	
47. Oslobođenje od obveza u posebnim okolnostima	156
48. Razlikovne i sanacijske mjere	156
POGLAVLJE XIV: SAVJETOVANJA, SPOROVI I ŽALBE	
49. Savjetovanja	156
50. Sporovi	157
51. Pritužbe i djelovanje Vijeća	157
POGLAVLJE XV: ŽIVOTNI STANDARD I RADNI UVJETI	
52. Životni standard i radni uvjeti	157
POGLAVLJE XVI: ZAVRŠNE ODREDBE	
53. Depozitar	158
54. Potpis	158
55. Ratifikacija, prihvaćanje, odobrenje	158
56. Pristupanje	158
57. Obavijest o privremenoj primjeni	158
58. Stupanje na snagu	158
59. Rezerve	159
60. Povlačenje iz Sporazuma	159
61. Isključenje	159
62. Poravnanje računa s članicama koje se povuku ili su isključene	159
63. Trajanje, produljenje i prestanak	159
64. Izmjene	160
POGLAVLJE XVII: DODATNE I PRIJELAZNE ODREDBE	
65. Fond posebnih zaliha	160
66. Ostale dodatne i prijelazne odredbe	160

PRILOZI

<i>Prilozi</i>	<i>Stranica</i>
A. Izvoz kakaa (a) izračunan u smislu članka 58. (Stupanje na snagu)	161
B. Uvoz kakaa (a) izračunan u smislu članka 58. (Stupanje na snagu)	163
C. Države proizvođači koje isključivo ili djelomično izvoze fini ili aromatični kakao	166

DIO PRVI

CILJEVI I DEFINICIJE

POGLAVLJE I.

CILJEVI

Članak 1.

Ciljevi

1. Ciljevi Šestog međunarodnog sporazuma o kakau jesu:
 - (a) promicati međunarodnu suradnju u svjetskom gospodarstvu kakaa;
 - (b) osigurati primjereni okvir za raspravu o svim pitanjima koja se odnose na sve njegove sektore;
 - (c) pridonositi jačanju nacionalnih gospodarstava kakaa država članica, posebno pripremom odgovarajućih projekata koji se dostavljaju odgovarajućim institucijama radi financiranja i provedbe;
 - (d) pridonositi uravnoteženom razvoju svjetskoga gospodarstva kakaa koji je u interesu svih članica, pomoću odgovarajućih mjera, uključujući:
 - i. promicanje održivoga gospodarstva kakaa;
 - ii. promicanje istraživanja te provedba njegovih rezultata;
 - iii. promicanje transparentnosti u svjetskom gospodarstvu kakaa prikupljanjem, analizom i širenjem relevantnih statistika te provođenjem prikladnih studija; i
 - iv. promicanje i poticanje potrošnje čokolade i kakaovih proizvoda, u tijesnoj suradnji s privatnim sektorom, kako bi se povećala potražnja za kakaom.

2. Prilikom ostvarivanja gore navedenih ciljeva, članice su obvezne, unutar primjerenog okvira, potaknuti veće sudjelovanje privatnog sektora u radu Organizacije.

POGLAVLJE II.

DEFINICIJE

Članak 2.

Definicije

U smislu ovog Sporazuma

1. *kakao* znači kakaova zrna i kakaovi proizvodi;
2. *kakaovi proizvodi* znači oni proizvodi koji su dobiveni isključivo iz kakaovih zrna, kao što su primjerice kakaova masa/tekućina, kakaov maslac, nezaslađeni kakao u prahu, kakaova pogača i smrvljena kakaova zrna, kao i svi drugi proizvodi koji sadržavaju kakao u onome obliku koji odredi Vijeće;
3. *kakaova godina* znači razdoblje od 12 mjeseci, od 1. listopada do uključivo 30. rujna;
4. *ugovorna stranka* znači vlada ili međuvladina organizacija u skladu s člankom 4., koja se ovim Sporazumom pristala privremeno ili konačno obvezati;
5. *vijeće* znači Međunarodno vijeće za kakao navedeno u članku 6.;
6. *dnevna cijena* znači reprezentativan pokazatelj međunarodne cijene kakaa koja se koristi u smislu ovog Sporazuma te koja se izračunala u skladu s odredbama članka 40.;
7. *stupanje na snagu* znači, osim kad je ono uvjetovano, datum kada ovaj Sporazum prvi put stupa na snagu, bilo da je ono privremeno ili konačno;
8. *država izvoznica ili članica izvoznica* znači država, odnosno članica čiji izvoz kakaa, iskazan u zrnima, premašuje njezin uvoz. Međutim, ona država čiji uvoz kakaa, iskazan u zrnima, premašuje njezin izvoz, ali čija proizvodnja premašuje njezin uvoz može, ako tako izabere, biti članica izvoznica;
9. *izvoz kakaa* znači svaki kakao koji napusti carinsko područje bilo koje države, dok *uvoz kakaa* znači svaki kakao koji uđe u carinsko područje bilo koje države; pod uvjetom da se, u slučaju kada bilo koja članica obuhvaća više od jednoga carinskoga područja, carinsko područje u smislu navedenih definicija odnosi na kombinirano carinsko područje te članice;
10. *fini ili aromatični kakao* znači onaj kakao koji je priznat zbog svog jedinstvenog okusa i boje, te koji je proizveden u državama određenima u Prilogu C ovom Sporazumu;
11. *država uvoznica ili članica uvoznica* znači svaka država, odnosno članica, čiji uvoz kakaa, iskazan u zrnima, premašuje njezin izvoz;
12. *članica* znači ugovorna stranka kako je gore utvrđeno;
13. *organizacija* znači Međunarodna organizacija za kakao iz članka 5.;

14. *privatni sektor* obuhvaća sve zasebne jedinice u privatnome sektoru koje glavnu djelatnost obavljaju u sektoru za kakao, uključujući poljoprivrednike, trgovce, prerađivače, proizvođače i istraživačke institute. U okviru ovog Sporazuma, privatni sektor također obuhvaća javna poduzeća, agencije i institucije koje, u određenim državama, ispunjavaju uloge koje obavljaju privatne zasebne jedinice u drugim državama;
15. *država proizvođač* znači ona država koja kakao uzgaja u komercijalno značajnim količinama;
16. *obična većina raspodijeljenih glasova* znači većina glasova koje su dale izvozne članice te većina glasova koje su dale uvozne članice, a koji su prebrojeni zasebno;
17. *Posebno pravo vučenja* (SDR) znači Posebno pravo vučenja Međunarodnog monetarnoga fonda;
18. *posebno glasovanje* znači dvije trećine glasova koje su dale izvozne članice i dvije trećine glasova koje su dale uvozne članice, prebrojane zasebno, pod uvjetom da je prisutno najmanje pet izvoznih članica i većina uvoznih članica;
19. *održivo gospodarstvo kaka* sustav je u kojemu svi sudionici održavaju produktivnost na razinama koje su gospodarski održive, ekološki ispravne i kulturološki prihvatljive kroz učinkovito upravljanje resursima;
20. *tona* znači masa od 1 000 kilograma ili 2 204,6 funti, dok funta znači masa od 453,597 grama;
21. *zalihe kakaovih zrna* znači sva suha kakaova zrna koja se kao takva mogu prepoznati zadnjeg dana kakaove godine (30. rujna), bez obzira na mjesto gdje se nalaze, vlasništvo ili predviđenu namjenu.

DRUGI DIO

USTAVNE ODREDBE

POGLAVLJE III.

ČLANSTVO

Članak 3.

Članstvo u Organizaciji

1. Svaka ugovorna stranka članica je Organizacije.
2. Postoje dvije kategorije članica Organizacije, i to:
 - (a) izvozne članice; i
 - (b) uvozne članice.
3. Članica može promijeniti svoju kategoriju pod uvjetima koje utvrdi Vijeće.

Članak 4.

Članstvo međuvladinih organizacija

1. Svaka uputa u ovome Sporazumu na „vladu” ili „vlade” tumači se tako da uključuje Europsku uniju te svaku međuvladinu organizaciju koja ima odgovornosti u pogledu pregovaranja, zaključivanja i primjenjivanja međunarodnih ugovora, a posebno robnih sporazuma. Prema tomu, svaka uputa u ovome Sporazumu na potpisivanje, ratifikaciju, prihvaćanje ili

odobranje, odnosno uputu na obavješćivanje o privremenoj primjeni ili o pristupanju, mora se, u slučaju takvih međuvladinih organizacija, tumačiti tako da uključuje uputu na potpisivanje, ratifikaciju, prihvaćanje ili odobranje, odnosno uputu na obavješćivanje o privremenoj primjeni ili o pristupanju takvih međuvladinih organizacija.

2. U slučaju glasovanja o pitanjima iz njihove nadležnosti, takve međuvladine organizacije moraju glasovati s brojem glasova koji je jednak ukupnome broju glasova koji pripada njihovim državama članicama u skladu s člankom 10. U takvim slučajevima, države članice istih međuvladinih organizacija neće ostvariti svoje individualno pravo glasa.

3. Spomenute organizacije mogu sudjelovati u Izvršnome odboru o pitanjima iz njihove nadležnosti.

POGLAVLJE IV.

ORGANIZACIJA I UPRAVLJANJE

Članak 5.

Osnivanje, sjedište i struktura Međunarodne organizacije za kakao

1. Međunarodna organizacija za kakao, osnovana Međunarodnim sporazumom za kakao iz 1972., mora nastaviti svoje postojanje i provoditi odredbe te nadzirati djelovanje ovog Sporazuma.

2. Organizacija djeluje kroz:

(a) Međunarodno vijeće za kakao te njegova pomoćna tijela; i

(b) izvršnog ravnatelja i drugo osoblje.

3. Sjedište je Organizacije u Londonu, osim ako Vijeće posebnim glasovanjem odluči drukčije.

Članak 6.

Sastav Međunarodnog vijeća za kakao

1. Međunarodno vijeće za kakao predstavlja najviše tijelo Organizacije, a sastoji se od svih članica Organizacije.

2. Svaku članicu pred Vijećem zastupa predstavnik i, ako tako želi, jedan ili više zamjenika predstavnika. Svaka članica također može imenovati jednog ili više savjetnika svog predstavnika ili njegovih zamjenika.

Članak 7.

Ovlasti i dužnosti Vijeća

1. Vijeće koristi sve ovlasti i obavlja ili organizira obavljanje svih dužnosti koje su potrebne radi ispunjavanja izričitih odredbi ovog Sporazuma.

2. Vijeće nema ovlasti, niti se smatra ovlaštenim od strane članica, preuzeti bilo kakvu obvezu izvan dosega ovog Sporazuma; posebno, nema mogućnost da posuđuje novac. Prilikom ostvarivanja mogućnosti da sklapa ugovore, Vijeće u svojim ugovorima mora uključiti uvjete ove odredbe i odredaba članka 24., tako da s njima upozna druge stranke koje sklapaju ugovore s Vijećem, međutim, ako se navedeni uvjeti ne uključe, ugovor se neće proglasiti nevažećim, niti će predstavljati *ultra vires* od strane Vijeća.

3. Vijeće može u svakom trenutku posebnim glasovanjem prenijeti bilo koju od svojih ovlasti na Izvršni odbor, osim u sljedećim slučajevima:

(a) preraspodjela glasova sukladno članku 10.;

(b) odobrenje administrativnog proračuna i procjena doprinosa sukladno članku 25.;

(c) revizija popisa proizvođača finog ili aromatičnog kakaa sukladno članku 46.;

(d) oslobođenje od obveza sukladno članku 47.;

(e) odluka o sporovima sukladna članku 50.;

(f) suspenzija prava sukladno članku 51. stavku 3.;

(g) utvrđivanje uvjeta potrebnih za pristupanje sukladno članku 56.;

(h) isključivanje članice sukladno članku 61.;

(i) produženje ili raskid ovog Sporazuma sukladno članku 63.; i

(j) predlaganje izmjena članicama sukladno članku 64.

4. Vijeće može, posebnim glasovanjem, odlučiti o ostalim iznimkama gore navedenima u stavku 3. Istim glasovanjem može opozvati bilo koju prenesenu ovlast sukladno gore navedenom stavku 3.

5. Vijeće je obvezno posebnim glasovanjem usvojiti pravila i propise potrebne za provedbu odredbi ovog Sporazuma te koji su u skladu s njim, uključujući svoja pravila postupka te pravila postupka svojih odbora, kao i propise o financijama i osoblju Organizacije. Vijeće može u svojim pravilima postupka osigurati postupak pomoću kojeg može odlučiti o posebnim pitanjima bez sastajanja.

6. Vijeće je obvezno voditi evidenciju potrebnu za obavljanje njegovih zadataka predviđenih ovim Sporazumom te svu drugu evidenciju koju smatra primjerenom.

7. Vijeće može po potrebi uspostaviti bilo koju radnu skupinu (e) koja bi mu pomogla u obavljanju zadataka.

Članak 8.

Predsjednik i potpredsjednik Vijeća

1. Vijeće je obvezno izabrati predsjednika te prvog i drugog potpredsjednika svake kakaove godine koje neće plaćati Organizacija.

2. Predsjednik i prvi potpredsjednik izabiru se među predstavnicima članica izvoznica ili među predstavnicima članica uvoznica, dok drugi potpredsjednik mora biti izabran među predstavnicima druge kategorije. Te funkcije zamjenjuju se, svake kakaove godine između dviju kategorija članica.

3. Ako bude potrebno, tijekom privremene odsutnosti predsjednika i obaju potpredsjednika ili tijekom trajne odsutnosti jednoga ili više njih, Vijeće može izabrati nove službenike među predstavnicima članica izvoznica, odnosno među predstavnicima članica uvoznica, prema potrebi, na privremenoj ili trajnoj osnovi.

4. Predsjednik kao niti jedan drugi službenik koji predsjedava sastancima Vijeća nema pravo glasa. Njegov ili njezin zamjenik može ostvariti pravo glasa one članice koju on ili ona predstavlja.

Članak 9.

Zasjedanja Vijeća

1. Kao opće pravilo, Vijeće je obvezno održati jedno redovito zasjedanje u svakoj polovici kakaove godine.

2. Vijeće se sastaje na posebnom zasjedanju kad god tako odluči ili na zahtjev:

(a) bilo kojih pet članica;

(b) članice ili članica koje imaju najmanje 200 glasova;

(c) Izvršnog odbora; ili

(d) izvršnog ravnatelja, u smislu članaka 23. i 60.

3. Obavijest o zasjedanju mora biti izdana najmanje 30 kalendarskih dana unaprijed, osim u hitnim slučajevima.

4. Zasjedanja se održavaju u sjedištu Organizacije, osim ako Vijeće posebnim glasovanjem odluči drukčije. Ako se na poziv bilo koje članice Vijeće sastane na drugom mjestu, a ne u sjedištu Organizacije, ta je članica obvezna platiti sve dodatne proizašle troškove.

Članak 10.

Glasovi

1. Članice izvoznice zajedno imaju 1 000 glasova, dok članice uvoznice zajedno imaju 1 000 glasova, koji su raspodijeljeni unutar svake kategorije članica – to jest, članica izvoznica i uvoznica – u skladu sa sljedećim stavcima ovog članka.

2. Za svaku kakaovu godinu, glasovi članica izvoznica raspodjeljuju se na sljedeći način: svaka članica izvoznica ima pet osnovnih glasova. Preostali glasovi dijele se među svim članicama izvoznicama razmjerno prosječnoj količini njihoga odgovarajućega izvoz kakaia tijekom prethodne tri kakaove godine, a podatke o kojem je objavila Organizacija u najnovijem izdanju *Tromjesečnog biltena statistika o kakau* (*Quarterly Bulletin of Cocoa Statistics*). U tom smislu, izvoz se izračunava kao neto izvoz kakaovih zrna uvećan za neto izvoz kakaovih proizvoda koji su uprabom koeficijenta konverzije preračunati u protuvrijednost zrna kakaia kao što je utvrđeno člankom 41.

3. Za svaku kakaovu godinu, glasovi članica uvoznica raspodjeljuju se na sljedeći način: 100 glasova mora biti jednako podijeljeno do najbližega punoga glasa za svaku članicu. Preostali glasovi raspodjeljuju se na osnovi postotka koji prosjek godišnjih uvoza svake članice uvoznice tijekom prethodne tri kakaove godine, za koje su konačni iznosi dostupni u Organizaciji, predstavlja u ukupnome iznosu prosjeka za sve članice uvoznice. U tom smislu, uvoz se izračunavaju kao neto uvoz kakovih zrna uvećan za bruto uvoz kakaovih proizvoda, preračunat u protuvrijednost zrna kakaia kao što je utvrđeno člankom 41.

4. Ako iz bilo kojega razloga nastanu teškoće prilikom utvrđivanja ili ažuriranja statističke osnove za izračun glasova sukladno odredbama stavaka 2. i 3. ovog članka, Vijeće može posebnim glasovanjem odlučiti o drukčijim statističkim osnovama za izračun glasova.

5. Nijedna članica nema više od 400 glasova. Svi glasovi koji prelaze navedeni iznos, a koji proizlaze iz izračuna navedenih u stavcima 2., 3. i 4. ovog članka, preraspodjeljuju se među drugim članicama sukladno navedenim stavcima.

6. U slučaju kad se članstvo u Organizaciji promijeni ili kad je pravo glasovanja neke od članica suspendirano ili ponovno uspostavljeno sukladno bilo kojoj odredbi ovog Sporazuma, Vijeće je obvezno osigurati preraspodjelu glasova u skladu s ovim člankom.

7. Ne postoje djelomični glasovi.

Članak 11.

Postupak glasovanja Vijeća

1. Svaka članica ima pravo dati onaj broj glasova na koji ima pravo te nijedna članica nema pravo podijeliti svoje glasove. Međutim, članica može glasovati drukčije od takvih glasova ako je za te glasove ovlaštena sukladno stavku 2. ovog članka.

2. Pisanom obavijesti upućenoj Predsjedniku Vijeća, svaka članica izvoznica može ovlastiti bilo koju drugu članicu izvoznicu, a svaka članica uvoznica može ovlastiti bilo koju drugu članicu uvoznicu, da predstavlja njezine interese i da glasuje u njezino ime na bilo kojem sastanku Vijeća. U tom se slučaju ograničenje navedeno u članku 10. stavku 5. ne primjenjuje.

3. Članica koju je druga članica ovlastila da glasuje u njeno ime i prema glasovima koje ovlašćujuća članica ima sukladno članku 10. obvezna je glasovati sukladno uputama ovlašćujuće članice.

Članak 12.

Odluke Vijeća

1. Vijeće sve svoje odluke donosi, odnosno izdaje sve svoje preporuke, obično raspodijeljenom većinom glasova, osim ako se ovim Sporazumom predviđa posebno glasovanje.

2. Prilikom postizanja broja glasova potrebnoga za donošenje bilo koje odluke ili prijedloga Vijeća, glasovi članica koje su se suzdržale od glasovanja neće se uzeti u obzir.

3. Sljedeći postupak primjenjuje se u na sve mjere Vijeća koje na temelju ovog Sporazuma zahtijevaju posebno glasovanje:

(a) ako se potrebna većina ne dobije zbog negativnoga glasovanja tri ili manje članica izvoznica, odnosno tri ili manje članica uvoznica, navedeni prijedlog treba ponovno biti stavljen na glasovanje unutar 48 sati, ako Vijeće tako odluči obično raspodijeljenom većinom glasova;

(b) ako se potrebna većina ponovno ne dobije zbog negativnoga glasovanja dviju ili manje članica izvoznica, odnosno dviju ili manje članica uvoznica, navedeni prijedlog treba ponovo biti stavljen na glasovanje unutar 24 sata, ako Vijeće tako odluči obično raspodijeljenom većinom glasova;

(c) ako se potrebna većina ne dobije u trećem krugu glasovanja zbog negativnoga glasovanja jedne članice izvoznice ili jedne članice uvoznice, navedeni se prijedlog smatra usvojenim; ili

(d) ako Vijeće prijedlog ne stavi na daljnje glasovanje, navedeni se prijedlog smatra odbačenim.

4. Članice se obvezuju da će sve odluke Vijeća prihvatiti kao obvezujuće sukladno odredbama ovog Sporazuma.

Članak 13.

Suradnja s drugim organizacijama

1. Vijeće je obvezno organizirati sve potrebno za konzultacije ili suradnju s Ujedinjenim narodima i njihovim tijelima, a posebno s Konferencijom Ujedinjenih naroda za trgovinu i razvoj (UNCTAD) te s Organizacijom Ujedinjenih naroda za hranu i poljoprivredu (FAO), kao i sa svim specijaliziranim agencijama Ujedinjenih naroda i međuvladinim organizacijama, prema potrebi.

2. Imajući na umu posebnu ulogu koju Konferencija Ujedinjenih naroda za trgovinu i razvoj ima u međunarodnoj trgovini robom, Vijeće je obvezno, prema potrebi, navedenu organizaciju obavještavati o svojim djelatnostima i radnim programima.

3. Vijeće također može organizirati sve potrebno za održavanje učinkovitoga kontakta s međunarodnim organizacijama proizvođača, trgovaca i prerađivača kakaaa.

4. Vijeće mora nastojati da u svoje djelovanje u politici proizvodnje i potrošnje kakaaa uključi međunarodne financijske agencije i druge stranke koje imaju interes u svjetskome gospodarstvu kakaaa.

Članak 14.

Pristup promatračima

1. Vijeće može pozvati bilo koju državu nečlanicu da u funkciji promatrača prisustvuje bilo kojem njegovom sastanku.

2. Vijeće također može pozvati bilo koju organizaciju navedenu u članku 13. da u funkciji promatrača prisustvuje bilo kojem njegovom sastanku.

Članak 15.

Sastav Izvršnog odbora

1. Izvršni odbor sastoji se od deset članica izvoznica i deset članica uvoznica. Ako međutim, broj članica izvoznica ili broj članica uvoznica u Organizaciji iznosi manje od deset, Vijeće može, sve dok održava jednakost između dvije navedene kategorije članica, posebnim glasovanjem odlučiti o ukupnom broju članica Izvršnog odbora. Članice Izvršnog odbora izabiru se za svaku kakaovu godinu sukladno članku 16. te se mogu ponovno izabrati.

2. Svaku izabranu članicu u Izvršnom vijeću predstavlja njezin predstavnik ili, ako navedena članica tako odluči, jedan ili više zamjenika. Svaka takva članica također može imenovati jednoga ili više savjetnika svome predstavniku ili njegovim zamjenicima.

3. Predsjednik i potpredsjednik Izvršnog odbora koje Vijeće izabire za svaku kakaovu godinu, izabiru se među predstavnicima članica izvoznica ili među predstavnicima članica uvoznica. Navedene se dužnosti svake kakaove godine izmjenjuju između dvije kategorije članica. Tijekom privremene ili trajne odsutnosti predsjednika i potpredsjednika, Izvršni odbor može izabrati nove dužnosnike među predstavnicima članica izvoznica, odnosno među predstavnicima članica uvoznica, prema potrebi, na privremenoj ili trajnoj osnovi. Predsjednik kao niti jedan drugi dužnosnik koji predsjedava sastancima Izvršnog odbora nema pravo glasa. On ili njegovi zamjenici mogu ostvariti pravo glasovanja one članice koju on/ona predstavlja.

4. Izvršni odbor sastaje se u sjedištu Organizacije, osim ako posebnim glasovanjem odluči drukčije. Ako se na poziv bilo koje članice Izvršni odbor sastane na drugom mjestu, a ne u sjedištima Organizacije, ta je članica obvezna platiti sve proizašle dodatne troškove.

Članak 16.

Izbor Izvršnog odbora

1. Članice izvoznice i uvoznice Izvršnog odbora izabiru u Vijeće članice izvoznice, odnosno uvoznice. Izbor unutar svake kategorije mora se održati sukladno stavcima 2. i 3. ovog članka.

2. Svaka članica mora sve svoje glasove na koje ima pravo na temelju članka 10. dati jednom kandidatu. Članica može drugom kandidatu dati svaki glas koji je ovlaštena dati na temelju članka 11. stavka 2.

3. Izabiru se oni kandidati s najvećim brojem glasova.

Članak 17.

Postupak glasovanja i odluke Izvršnog odbora

1. Svaka članica Izvršnog odbora ima pravo dati onaj broj glasova koji je primila prema odredbama članka 16., dok nijedna članica Izvršnog odbora nema pravo podijeliti svoje glasove.

2. Ne dovodeći u pitanje odredbe stavka 1. ovog članka te putem pisane obavijesti predsjedniku, svaka članica izvoznica ili uvoznica koja nije članica Izvršnoga odbora te koja nije glasala sukladno članku 16. stavku 2. za bilo koju izabranu članicu može ovlastiti bilo koju članicu izvoznicu ili uvoznicu Izvršnog odbora, prema potrebi, da zastupa njezine interese te da glasuje u Izvršnom odboru.

3. Tijekom bilo koje kakaove godine svaka članica može, a nakon konzultacija s članicom Izvršnog odbora za koju je glasala sukladno članku 16., opozvati svoje glasove za tu članicu. Glasovi koji su opozvani na taj način mogu se ponovno dodijeliti drugoj članici izvoznici ili uvoznici Izvršnog odbora, prema potrebi, ali se za tu članicu ne mogu više opozvati tijekom preostalog dijela navedene kakaove godine. Članica Izvršnog odbora glasovi za koju su se opozvali treba unatoč tomu zadržati svoje mjesto u Izvršnom odboru tijekom preostalog dijela navedene kakaove godine. Svaka mjera poduzeta sukladno odredbama ovog stavka stupa na snagu nakon što se predsjednik o tome obavijestio u pisanom obliku.

4. Sve odluke koje donosi Izvršni odbor trebaju jednaku većinu glasova koju ta ista odluka treba kako bi je usvojilo Vijeće.

5. Svaka članica ima pravo Vijeću podnijeti žalbu na bilo koju odluku Izvršnog odbora. Vijeće je obvezno propisati, u svojim pravilima postupka, uvjete pod kojima se može podnijeti takva žalba.

Članak 18.

Nadležnost Izvršnog odbora

1. Izvršni odbor odgovara općem rukovodstvu Vijeća te pod njim radi.

2. Izvršni odbor vodi administrativne, financijske i strukturne predmete Organizacije, a posebno je obvezan:

- (a) ispitati nacrt godišnjega programa rada organizacije kako bi se isti mogao podnijeti Vijeću radi njegove suglasnosti;
- (b) razmotriti i ocijeniti izvještaj o provedbi programa rada te popis prioriteta koji mu je dostavio izvršni ravnatelj;
- (c) pregledati i predložiti godišnje administrativne proračune;
- (d) nadzirati provedbu proračuna; a posebno analizirati prihode i troškove;
- (e) pomagati Vijeću prilikom imenovanja izvršnog ravnatelja i visokih dužnosnika Organizacije;
- (f) između zasjedanja Vijeća odobriti projekte koje će financirati Zajednički robni fond te druge donatorske organizacije.

Članak 19.

Kvorum Vijeća i Izvršnog odbora

1. Kvorum potreban za uvodni sastanak bilo kojega zasjedanja Vijeća tvori prisutnost najmanje pet članica izvoznica te većine članica uvoznica, pod uvjetom da navedene članice zajedno imaju u svakoj kategoriji najmanje dvije trećine ukupnih glasova onih članica koje se nalaze u navedenoj kategoriji.

2. U slučaju da na dan određen za uvodni sastanak bilo kojeg zasjedanja ne postoji kvorum u skladu sa stavkom 1. ovog članka, drugog dana, te tijekom preostalog dijela zasjedanja, kvorum potreban za uvodno zasjedanje tvori prisutnost članica izvoznica i uvoznica koje u svakoj kategoriji imaju običnu većinu glasova.

3. Kvorum potreban za one sastanke koji slijede nakon uvodnog sastanka bilo kojeg zasjedanja sukladno stavku 1. ovog članka, bit će onaj propisan stavkom 2. ovog članka.

4. Zastupanje u skladu s člankom 11. stavkom 2. smatra se prisutnošću.

5. Kvorum potreban za uvodni sastanak bilo kojeg zasjedanja Izvršnog odbora tvori prisutnost najmanje četiri članice izvoznice i četiri članice uvoznice, uz uvjet da navedene članice zajedno u svakoj kategoriji imaju barem običnu većinu glasova onih članica koje se nalaze u navedenoj kategoriji.

Članak 20.

Osoblje Organizacije

1. Vijeće posebnim glasovanjem imenuje izvršnog ravnatelja za razdoblje koje nije duže od trajanja Sporazuma i njegovih produžetaka, ako oni postoje. Vijeće određuje pravila za odabir kandidata kao i uvjete imenovanja izvršnog ravnatelja.

2. Izvršni ravnatelj glavni je upravitelj Organizacije te je odgovoran Vijeću za provedbu i primjenu ovog Sporazuma u skladu s odlukama Vijeća.

3. Osoblje Organizacije odgovara izvršnom ravnatelju.

4. Izvršni ravnatelj imenuje osoblje u skladu s propisima koje donosi Vijeće. Tijekom usvajanja navedenih propisa Vijeće mora voditi računa o onim propisima koji se odnose na službenike sličnih međuvladinih organizacija. Imenovanja osoblja vrše se u onoj mjeri u kojoj je to izvedivo za članice izvoznice i uvoznice.

5. Izvršni ravnatelj kao ni osoblje ne smije imati bilo kakav financijski interes u industriji kaka, trgovini kakaom, prijevozu kaka niti oglašavanju kaka.

6. Tijekom obavljanja svojih dužnosti izvršni ravnatelj i osoblje ne smiju tražiti ili primati upute od bilo koje članice, odnosno bilo kojega drugog tijela izvan Organizacije. Obvezni su suzdržati se od svih aktivnosti koje bi se mogle odražavati na položaj koji uživaju kao međunarodni službenici odgovorni jedino Organizaciji. Svaka se članica obvezuje da će poštovati isključivu međunarodnu narav odgovornosti koje imaju izvršni ravnatelj i osoblje te da neće nastojati na njih utjecati tijekom njihovoga ispunjavanja dužnosti.

7. Izvršni ravnatelj kao niti osoblje Organizacije ne smije objaviti niti jedan podatak koji se odnosi na provedbu ili primjenu ovog Sporazuma, osim kada ih Vijeće za to ovlasti ili ako je isto potrebno radi pravilnog obavljanja njihovih dužnosti na temelju ovog Sporazuma.

Članak 21.

Program rada

1. Na prijedlog Izvršnoga odbora, Vijeće je obvezno na svojem zadnjem zasjedanju svake kakaove godine usvojiti program rada Organizacije za nadolazeću godinu, a koji je pripremio izvršni ravnatelj. Program rada mora uključivati projekte, inicijative i mjere koje Organizacija treba poduzeti u sljedećoj kakaovoj godini. Izvršni ravnatelj obvezan je provesti program rada.

2. Tijekom zadnjeg sastanka svake kakaove godine Izvršni odbor mora ocijeniti provedbu programa rada za tekuću godinu na temelju izvještaja izvršnog ravnatelja. Izvršni odbor mora obavijestiti Vijeće o svojim rezultatima.

3. Temeljem ovog Sporazuma te na prijedlog Izvršnog odbora, Vijeće je obvezno na svom prvom zasjedanju usvojiti popis prioriteta za vrijeme trajanja ovog Sporazuma, a sukladno njegovim ciljevima. Navedeni popis služi kao osnova za izradu godišnjeg programa rada. Na temelju izvještaja izvršnog ravnatelja, Izvršni odbor obvezan je tijekom zadnjega sastanka svake kakaove godine pregledati i ažurirati navedeni popis prioriteta s posebnim naglaskom na sljedeću godinu.

POGLAVLJE V.

POVLASTICE I IMUNITETI

Članak 22.

Povlastice i imuniteti

1. Organizacija ima pravnu osobnost. Posebno ima mogućnost da ugovara, stječe i ustupa svu pokretnu i nepokretnu imovinu te da pokreće pravne postupke.

2. Status, povlastice i imuniteti Organizacije, njezinog izvršnog ravnatelja, njezinog osoblja i stručnjaka kao i predstavnika članica dok se nalaze na području Ujedinjene Kraljevine Velike Britanije i Sjeverne Irske u smislu vršenja njihovih dužnosti, i dalje je uređeno Sporazumom o sjedištu sklopljenim u Londonu 26. ožujka 1975. između vlade Ujedinjene Kraljevine Velike Britanije i Sjeverne Irske (dalje u tekstu: vlada domaćin) i Međunarodne organizacije za kakao, sa svim izmjenama koje su potrebne za pravilno provođenje ovog Sporazuma.

3. U slučaju da se sjedište Organizacije premjesti u drugu državu, nova je vlada domaćin obvezna, što je prije moguće, s Organizacijom sklopiti sporazum o sjedištu koji treba odobriti Vijeće.

4. Sporazum o sjedištu naveden u stavku 2. ovog članka neovisan je od ovog Sporazuma. Međutim, prestaje vrijediti:

(a) sporazumom sklopljenim između vlade domaćina i Organizacije;

(b) u slučaju da se sjedište Organizacije preseli s područja vlade domaćina; ili

(c) u slučaju da Organizacija prestane postojati.

5. Organizacija može s jednom ili više drugih članica sklopiti sporazume koje treba odobriti Vijeće, a koji se odnose na one povlastice i imunitete koji mogu biti potrebni za pravilnu primjenu ovog Sporazuma.

TREĆI DIO

FINANCIJSKE ODREDBE

POGLAVLJE VI.

FINANCIJE

Članak 23.

Financije

1. Mora se voditi administrativni račun za upravljanje ovim Sporazumom. Troškovi potrebni za primjenu ovog Sporazuma moraju se unijeti u administrativni račun te se podmiruju godišnjim doprinosima članica prema procjeni sukladnoj članku 25. Ako, međutim, članica zatraži posebne usluge, Vijeće može odlučiti udovoljiti tom zahtjevu te zahtijevati da ih navedena članica plati.

2. Vijeće može voditi zasebne račune za posebne svrhe koje može utvrditi sukladno ciljevima postojećeg Sporazuma. Navedeni računi financiraju se dobrovoljnim doprinosima članica ili drugih tijela.

3. Financijska godina organizacije jednaka je kakaovoj godini.

4. Izdatke svojeg izaslanstva u Vijeću, Izvršnom odboru te bilo kojemu Odboru Vijeća ili Izvršnog odbora trebala bi snositi svaka članica.

5. Ako je financijski položaj Organizacije nedostatan za financiranje tijekom preostalog dijela kakaove godine, ili je vjerojatno da će to postati, izvršni ravnatelj obvezan je sazvati posebno zasjedanje Vijeća u roku od 20 radnih dana, osim u slučajevima kada je sastanak Vijeća planiran u roku od 30 kalendarskih dana.

Članak 24.

Odgovornosti članica

Odgovornost koju članica ima prema Vijeću i drugim članicama ograničena je u mjeri njezinih obveza u vezi s doprinosima koji su posebno predviđeni u ovome Sporazumu. Treće strane koje posluju s Vijećem smatrat će se obaviještenima o onim odredbama ovog Sporazuma u vezi s ovlastima Vijeća i obveze članica, a posebno u vezi s člankom 7. stavkom 2. te prvom rečenicom ovog članka.

Članak 25.

Odobrenje administrativnog proračuna i procjena doprinosa

1. Tijekom druge polovice svake financijske godine Vijeće odobrava administrativni proračun Organizacije za nadolazeću financijsku godinu te također procjenjuje doprinose za proračun svake članice.

2. Doprinos svake članice administrativnom proračunu za svaku financijsku godinu mora biti razmjernan broju njezinih glasova u vrijeme odobravanja administrativnog proračuna za tu financijsku godinu u odnosu na ukupan broj glasova članica. U smislu procjene doprinosa, glasovi svake članice moraju biti prebrojeni bez obzira na suspenziju prava glasovanja bilo koje članice kao i bilo koje preraspodjele glasova koja iz toga proizlazi.

3. Vijeće početni doprinos svake članice koja Organizaciji pristupi nakon stupanja na snagu ovog Sporazuma procjenjuje na temelju broja glasova koje ta članica ima te na temelju preostalog razdoblja u financijskoj godini no, ne mijenja se procjena drugih članica za tekuću financijsku godinu.

4. Ako ovaj Sporazum stupi na snagu prije početka prve pune financijske godine, Vijeće je obvezno na svome prvom zasjedanju odobriti administrativni proračun koji obuhvaća razdoblje do početka prve pune financijske godine.

Članak 26.

Plaćanje doprinosa za administrativni proračun

1. Doprinosi za administrativni proračun za svaku financijsku godinu isplaćuju se u slobodnim konvertibilnim valutama te su oslobođeni od svih deviznih ograničenja, a na naplatu dospijevaju prvog dana te financijske godine. Doprinosi članica u odnosu na financijsku godinu tijekom koje su pristupile Organizaciji dospijevaju na naplatu onog dana kada su postale članice.

2. Doprinosi za administrativni proračun koji su odobreni na temelju članka 25. stavka 4. plaćaju se u roku od tri mjeseca od dana procjene.

3. Ako nakon isteka pet mjeseci od početka financijske godine ili, u slučaju nove članice, tri mjeseca nakon što je Vijeće procijenilo njezine doprinose, članica nije u potpunosti platila svoje doprinose za administrativni proračun, izvršni ravnatelj obvezan je od te članice zahtijevati da navedenu uplatu izvrši u najkraćem mogućem roku. Ako po isteku dva mjeseca od dana kada je izvršni ravnatelj zatražio uplatu navedena članica još uvijek nije platila svoje doprinose, pravo glasanja koje ta članica ima u Vijeću i Izvršnom odboru suspendira se do uplate ukupnog iznosa doprinosa.

4. Članici čije je pravo glasanja suspendirano na temelju stavka 3. ovog članka ne smije se oduzeti nijedno njezino drugo pravo niti smije biti oslobođena ijedne svoje obveze na temelju ovog Sporazuma, osim ako Vijeće posebnim glasanjem odluči drukčije. Navedena članica mora ostati odgovorna za plaćanje svojih doprinosa te ispunjavanje svih drugih obveza koje ima na temelju ovog Sporazuma.

5. Vijeće je obvezno razmotriti pitanje članstva svake članice koja dvije godine nije platila svoje doprinose te posebnim glasanjem može odlučiti da će navedena članica prestati uživati pravo članstvo i/ili da je se više neće procjenjivati u proračunske svrhe. Ona je i dalje odgovorna za ispunjavanje svih svojih drugih financijskih obveza koje ima na temelju ovog Sporazuma. Plaćanjem dugova, članica ponovno može steći pravo članstva. Svaka uplata koju je izvršila ona članica koja je u zaostatku s plaćanjem, najprije se mora doznačiti na račun duga, a tek onda na račun tekućih doprinosa.

Članak 27.

Revizija i objavljivanje financijskih izvještaja

1. Što je prije moguće, ali najkasnije šest mjeseci nakon završetka svake financijske godine, financijski izvještaji Organizacije za tu financijsku godinu i bilanca na završetku te

financijske godine izrađeni na temelju računa navedenih u članku 23. predmet su revizije. Reviziju provodi nezavisni revizor priznata ugleda u suradnji s dva osposobljena revizora iz vlada članica, jedan iz članica izvoznica te drugi iz članica uvoznica, a koje izabire Vijeće za svaku financijsku godinu. Organizacija ne plaća profesionalne usluge koje im pruže revizori iz vlada članica. Međutim, Organizacija može nadoknaditi putne troškove i dnevnice pod uvjetima koje određuje Vijeće.

2. Uvjeti imenovanja nezavisnog revizora priznata ugleda, te namjere i ciljevi revizije, moraju biti utvrđeni u financijskim propisima Organizacije. Revidirani računovodstveni iskaz Organizacije te revidirana bilanca moraju se dostaviti Vijeću na njegovom sljedećem redovitom zasjedanju radi dobivanja suglasnosti.

3. Sažetak revidiranih računa i bilanca trebaju se objavljivati.

Članak 28.

Odnos sa Zajedničkim fondom te ostalim višestranim i dvostranim donatorima

1. Organizacija se u najvećoj mogućoj mjeri služi pogodnostima Zajedničkog robnog fonda kako bi pomogla u pripremi i financiranju projekata koji su od interesa za gospodarstvo kakaa.

2. Organizacija je obvezna nastojati surađivati s drugim međunarodnim organizacijama i višestranim i dvostranim donatorskim agencijama kako bi, prema potrebi, ostvarila financiranje programa i projekata koji su od interesa za gospodarstvo kakaa.

3. Organizacija ni pod kojim uvjetima ne smije prihvatiti nijednu financijsku obvezu vezanu za projekte, bilo da to čini u svoje ime ili u ime svojih članica. Nijedna članica Organizacije ne smije zbog svojeg članstva u Organizaciji biti odgovorna za bilo koju obvezu proizašlu iz uzimanja na posudbu ili davanja na posudbu sredstava bilo kojoj drugoj članici ili zasebnoj jedinici u vezi s navedenim projektima.

Članak 29.

Uloga projekata u vezi s Organizacijom

1. Organizacija mora nastojati pomagati svojim članicama tijekom pripreme projekata koji su od interesa za gospodarstvo kakaa, a koje će financirati druge agencije ili tijela.

2. U iznimnim slučajevima, Vijeće odobrava sudjelovanje Organizacije u provedbi odobrenih projekata. Navedeno sudjelovanje ni pod kojim uvjetima ne smije izazvati bilo kakve dodatne troškove u administrativnom proračunu Organizacije.

POGLAVLJE VII.

SAVJETODAVNI ODBOR ZA SVJETSKO GOSPODARSTVO KAKAA

Članak 30.

Osnivanje Savjetodavnog odbora za svjetsko gospodarstvo kakaa

1. Vijeće osniva Savjetodavni odbor za svjetsko gospodarstvo kakaa s ciljem poticanja aktivnog sudjelovanja stručnjaka iz privatnog sektora, kako je određeno člankom 2. ovog Sporazuma, u radu Organizacije te s ciljem poticanja stalnog dijaloga među stručnjacima iz privatnih i javnih sektora.

2. Odbor predstavlja savjetodavno tijelo koje Vijeću može davati prijedloge o svakom predmetu unutar dosega ovog Sporazuma.

Članak 31.

Sastav Savjetodavnog odbora za svjetsko gospodarstvo kakaa

1. Savjetodavni odbor za svjetsko gospodarstvo kakaa sastavljen je od stručnjaka iz svih sektora gospodarstva kakaa, kao što su:

- (a) udruženja trgovine i industrije;
- (b) nacionalnih i regionalnih organizacija proizvođača kakaa, iz javnih i privatnih sektora;
- (c) nacionalnih organizacija izvoznika kakaa;
- (d) istraživačkih instituta za kakao; i
- (e) drugih udruženja ili institucija iz privatnog sektora koje imaju interes u gospodarstvu kakaa.

2. Navedeni stručnjaci djeluju kao privatne osobe ili u ime svojih udruga.

3. Članice Organizacije mogu sudjelovati u funkciji promatrača.

4. Odbor je sastavljen od sedam članova iz država izvoznica i sedam članova iz država uvoznica kako je određeno stavkom 1. ovog članka, a koje imenuje Vijeće svake dvije kakaove godine. Članovi mogu odrediti jednog ili više zamjenika i savjetnika. U svjetlu iskustva Odbora, Vijeće može povećati broj članova Odbora.

5. Odbor također može pozvati ugledne stručnjake ili pravne osobe koje uživaju visoki položaj u određenom području, iz javnih i privatnih sektora, da sudjeluju u njegovom radu.

6. Predsjednik Odbora izabire se među njegovim članovima. Predsjedništvo se svake dvije kakaove godine izmjenjuje između država izvoznica i država uvoznica.

7. Nakon njegovog osnivanja, Savjetodavni odbor sastavlja svoja pravila te ih predlaže Vijeću radi usvajanja.

Članak 32.

Zadatak Savjetodavnog odbora za Svjetsko gospodarstvo kakaa

1. Odbor, koji djeluje u savjetodavnom svojstvu, treba, među ostalim:

- (a) doprinijeti razvoju održivog gospodarstva kakaa;
- (b) utvrditi prijetnje ponudi i potražnji te predložiti mjere kako bi se nosio sa svim izazovima;
- (c) olakšati razmjenu informacija o proizvodnji, potrošnji i zalihama; i
- (d) savjetovati o drugim predmetima vezanim za kakao unutar područja primjene ovog Sporazuma.

2. Odbor može osnovati *ad hoc* radne skupine da mu pomažu prilikom ispunjavanja njegovog mandata, pod uvjetom da njihovi operativni troškovi nemaju posljedice za proračun Organizacije.

3. Izvršni ravnatelj prema potrebi pomaže Odboru.

Članak 33.

Sastanci Savjetodavnog odbora za Svjetsko gospodarstvo kakaa

1. Kao opće pravilo, Odbor se sastaje dva puta godišnje u sjedištu Organizacije u vrijeme održavanja redovitog zasjedanja Vijeća. Odbor može održati dodatne sastanke uz suglasnost Vijeća.

2. Kada Vijeće prihvati poziv članice da se sastanak održi na njezinome području, Odbor je obvezan sastati se na tome području. U tom slučaju, sve uključene dodatne troškove, koji prelaze troškove koji nastaju kada se sastanak održava u sjedištu Organizacije, mora snositi navedena članica.

3. Predsjednik Odbora donosi, u suradnji s izvršnim ravnateljem, dnevni red tih sastanaka.

4. Odbor redovito izvješćuje Vijeće o svojim postupcima.

ČETVRTI DIO

TRŽIŠNE ODREDBE

POGLAVLJE VIII.

PONUDA I POTRAŽNJA

Članak 34.

Odbor za tržište

1. Radi doprinosa najvećem mogućem rastu gospodarstva kakaia i uravnoteženom razvoju proizvodnje i potrošnje kako bi se osigurala održiva ravnoteža između ponude i potražnje, Vijeće je obvezno osnovati Odbor za tržište sastavljen od svih članica izvoznica i uvoznica. Cilj je Odbora preispitati trendove i izgleda proizvodnje i potrošnje kakaia, zaliha i cijena, te ustanoviti tržišne neravnoteže u ranoj fazi kao i prepreke širenju potrošnje kakaia u članicama izvoznicama kao i članicama uvoznicama.

2. Na svom prvom zasjedanju nakon početka nove kakaove godine, Odbor za tržište ispituje godišnje prognoze svjetske proizvodnje i potrošnje za sljedećih pet kakaovih godina. Izvršni ravnatelj obavezan je pružiti podatke potrebne za pripremu navedenih prognoza. Pripremljene se prognoze svake godine pregledavaju i prema potrebi revidiraju.

3. Izvršni ravnatelj također daje na uvid, samo za potrebe ilustracije, različite scenarije koji se temelje na indikativnim iznosima za godišnje razine globalne proizvodnje, a koji su potrebni za postizanje i održavanje ravnoteže između ponude i potražnje na određenim razinama stvarnih cijena. Čimbenici koji se moraju uzeti u obzir uključuju očekivana odstupanja u proizvodnji i potrošnji u skladu s kretanjima stvarnih cijena i predviđena odstupanja u razinama zaliha.

4. Na temelju gore navedenih prognoza te kako bi se srednjoročno i dugoročno mogli nositi s problemima tržišnih neravnoteža, članice izvoznice mogu se obvezati da će uskladiti svoje nacionalne proizvodne politike.

5. Sve članice moraju nastojati poticati potrošnju kakaia u svojim državama. Svaka je članica odgovorna za sredstva i metode koje koristi u te svrhe. Posebno, sve članice moraju nastojati ukloniti ili smanjiti značajne domaće prepreke širenju potrošnje kakaia. U tom pogledu, članice su obvezne redovito informirati izvršnog ravnatelja o bitnim unutrašnjim propisima i mjerama te o drugim podacima u vezi s potrošnjom kakaia, uključujući domaće poreze i carinske tarife.

6. Odbor na svakom redovitom zasjedanju Vijeća dostavlja detaljne izvještaje na temelju kojih Vijeće treba preispitati opću situaciju, a posebno procijeniti kretanja globalne ponude i potražnje u svjetlu odredbi ovog članka. Na temelju gore navedene procjene, Vijeće članicama može izdati preporuke.

7. Vijeće je obvezno sastaviti svoja vlastita pravila i propise.

8. Izvršni ravnatelj prema potrebi pomaže Vijeću.

Članak 35.

Tržišna transparentnost

1. Radi promicanja tržišne transparentnosti, Organizacija je obvezna voditi ažurirane podatke o mljevenju, potrošnji, proizvodnji, izvozu (uključujući ponovni izvoz), uvozu kakaia i kakaovih proizvoda, te o zalihama članica. Radi toga, u onoj mjeri u kojoj je to moguće, članice su obvezne u razumnom roku dostaviti izvršnom ravnatelju što detaljnije i točnije bitne statistike.

2. Ako članica u razumnom roku ne dostavi, ili naiđe na poteškoće prilikom dostavljanja, statističke podatke potrebne Vijeću radi pravilnog funkcioniranja Organizacije, Vijeće može zatražiti od te članice da objasni razloge svoga neizvršenja. Ako se ustanovi da je u tom pitanju potrebna pomoć, Vijeće može ponuditi potrebne mjere potpore kako bi se postojeće teškoće mogle prevladati.

3. Vijeće treba poduzeti one dodatne mjere koje smatra potrebnim radi postupanja u slučaju neizvršenja odredbi ovog članka.

4. Vijeće treba poduzeti primjerena rješenja za redovito prikupljanje drugih podataka koje smatra bitnim za nadzor razvoja tržišta i procjenjivanje trenutnih i potencijalnih mogućnosti proizvodnje i potrošnje kakaia.

Članak 36.

Zalihe

1. Radi promicanja tržišne transparentnosti u vezi s razinama svjetskih zaliha kakaia, svaka članica mora pomagati izvršnom ravnatelju u prikupljanju podataka o količini zaliha kakaia u svojoj državi. U onoj mjeri u kojoj je to moguće,

članice trebaju najkasnije do kraja svibnja izvršnom ravnatelju dostaviti informacije o zalihama kakaia koje imaju njihove države na kraju prethodne kakaove godine, a koje moraju biti što je više moguće detaljne, pravodobne i točne.

2. Ako članica u razumnom roku ne dostavi, ili naiđe na poteškoće prilikom dostavljanja, statističke podatke potrebne Vijeću radi pravilnog funkcioniranja Organizacije, Vijeće može zatražiti od te članicu da objasni razloge svoga neizvršenja. Ako se ustanovi da je u tom pitanju potrebna pomoć, Vijeće može ponuditi potrebne mjere potpore kako bi se postojeće teškoće mogle prevladati.

3. Izvršni je ravnatelj obavezan pri tome tražiti punu suradnju privatnog sektora, uz potpuno poštivanje pitanja poslovne tajne povezane s gore navedenim podacima.

4. Podaci se odnose na zalihe kakaovih zrna.

5. Izvršni ravnatelj obavezan je Odboru za tržište podnijeti godišnje izvješće o podacima koje je primio, a koji se odnose na razine zaliha kakaia diljem svijeta.

Članak 37.

Promicanje

1. Članice se obvezuju da će poticati potrošnju čokolade i kakaovih proizvoda kako bi svim mogućim sredstvima povećale potražnju za kakaom.

2. U tu svrhu, Vijeće treba osnovati Odbor za primicanje koji bi poticao potrošnju kakaia.

3. Odbor je otvoren svim članicama Organizacije.

4. Odbor vodi te putem izvršnoga ravnatelja upravlja Promidžbenim fondom koji se isključivo koristi u svrhe financiranja promidžbenih kampanja, sponzoriranja istraživanja o studijama koje se odnose na potrošnju kakaia, te u svrhe pokrivanja povezanih administrativnih troškova.

5. Odbor je obavezan za provedbu navedenih djelatnosti tražiti punu suradnju privatnog sektora.

6. Promidžbene djelatnosti Odbora financiraju se onim sredstvima koje daju članice, nečlanice, druge organizacije i privatni

sektor. Sudionici ili institucije u privatnom sektoru također mogu doprinijeti promidžbenim programima na način koji treba utvrditi Odbor.

7. Sve odluke Odbora koje se odnose na promidžbene kampanje i djelatnosti donose one članice koje pridonose Fondu.

8. Prije provedbe promidžbene kampanje na području određene države, Odbor mora zatražiti njezino odobrenje.

9. Odbor sastavlja svoja pravila i propise, te o tome redovito izvještava Vijeće.

10. Izvršni ravnatelj pomaže Odboru prema potrebi.

Članak 38.

Nadomjesci kakaia

1. Članice prihvaćaju da uporaba nadomjeska može imati negativne učinke na širenje potrošnje kakaia te na razvoj održivog gospodarstva kakaia. U tom pogledu, članice u potpunosti uzimaju u obzir preporuke i odluke nadležnih međunarodnih tijela.

2. Izvršni ravnatelj obavezan je Odboru za tržište podnositi redovite izvještaje o razvoju situacije. Na temelju tih izvještaja, Odbor za tržište procjenjuje situaciju i, ako to bude potrebno, predlaže Vijeću donošenje primjerenih odluka.

POGLAVLJE IX.

RAZVOJ ODRŽIVOG GOSPODARSTVA KAKAIA

Članak 39.

Održivo gospodarstvo kakaia

1. Članice pridaju dužnu pažnju održivom upravljanju izvorima kakaia kako bi svim zainteresiranim strankama u gospodarstvu kakaia omogućile poštene gospodarske prinose, imajući na umu načela i ciljeve održivog razvoja iz Agende 21 donesene na Konferenciji Ujedinjenih naroda o okolišu i razvoju (UNCED) 14. lipnja 1992.

2. Organizacija prema potrebi služi kao žarišna točka trajnog dijaloga između svih zainteresiranih stranaka radi poticanja razvoja održivog gospodarstva kakaia.

3. Vijeće treba usvojiti i periodično pregledati programe i projekte koje se odnose na održivo gospodarstvo kakaia u skladu sa stavkom 1. ovog članka.

4. Pritom će se Vijeće uskladiti prema potrebi s drugim tijelima kako bi se izbjegli dvostruki napori.

POGLAVLJE X.

ODREDBE O PRAĆENJU TRŽIŠTA

Članak 40.

Dnevna cijena

1. U smislu ovog Sporazuma i posebno radi praćenja razvoja tržišta kakaia, izvršni ravnatelj obavezan je izračunati i objaviti dnevnu cijenu kakaova zrna. Navedena se cijena iskazuje u posebnom pravu vučenja (SDR) po toni.

2. Dnevna cijena predstavlja dnevni prosjek kotacija za kakaova zrna tijekom triju najbližih aktivnih mjeseci trgovanja terminskim ugovorima na londonskoj međunarodnoj burzi za financijske terminske ugovore i opcije (LIFFE) te na trgovinskoj burzi u New Yorku (*Board of Trade of the City of New York*) u vrijeme kada je londonska burza zatvorena. Londonske će se cijene preračunati u američke dolare po toni, upotrebom postojećeg šestomjesečnog deviznog tečaja londonske burze u vrijeme njezinog zatvaranja. Denominirani prosjek cijena izraženih u američkom dolaru postignutih u Londonu i New Yorku preračunat će se u njegovu protuvrijednost posebnih prava vučenja prema odgovarajućem dnevnom službenom tečaju američkog dolara/posebnih prava vučenja koji objavi Međunarodni monetarni fond. Vijeće odlučuje o metodi izračuna koja se treba koristiti kada su dostupne kotacije na samo jednoj od ove dvije trgovinske burze ili kad je londonska burza LIFFE zatvorena. Vrijeme za pomak na sljedeće tromjesečno razdoblje petnaestog je dana u mjesecu koji neposredno prethodi najbližem aktivnom mjesecu dospjeća.

3. Vijeće može posebnim glasovanjem odlučiti o bilo kojoj drugoj metodi izračunavanja dnevne cijene ako smatra da takva druga metoda zadovoljava više od metode propisane ovim člankom.

Članak 41.

Koeficijenti konverzije

1. U smislu određivanja protuvrijednosti kakaovih proizvoda u kakaovim zrnima, dolje navedeno predstavlja koeficijente konverzije: kakaov maslac 1,33; kakaio u prahu i kakaiova pogača 1,18; kakaiova masa/tekućina i smrvljena kakaiova zrna 1,25. Vijeće može prema potrebi utvrditi da ostali proizvodi

koji sadrže kakaio predstavljaju kakaiove proizvode. Koeficijente konverzije za kakaiove proizvode, osim onih čiji su koeficijenti konverzije navedeni u ovom stavku, određuje Vijeće.

2. Vijeće može posebnim glasovanjem revidirati koeficijente konverzije navedene u stavku 1. ovog članka.

POGLAVLJE XI.

PODACI, STUDIJE I ISTRAŽIVANJE

Članak 42.

Podaci

1. Organizacija djeluje kao globalni informativni centar za učinkovito prikupljanje, uspoređivanje, razmjenu i pružanje informacija o svim čimbenicima koji se odnose na kakaio i kakaiove proizvode. Navedeni podaci sadrže:

- (a) statističke podatke o svjetskoj proizvodnji, cijenama, izvozu i uvozu, potrošnji i zalihama kakaia;
- (b) u onoj mjeri u kojoj se to smatra primjerenim, tehničke podatke o uzgajanju, marketingu, prijevozu, preradi, uporabi i potrošnji kakaia; i
- (c) podatke o vladinim politikama, oporezivanju, nacionalnim normama, propisima i zakonima koji se odnose na kakaio.

2. Vijeće je obvezno, u odgovarajuće vrijeme, ali ne manje od dva puta godišnje u svakoj kakaiovoj godini, objaviti procjene za proizvodnju kakaiovih zrna te procjene mljevenja kakaia za tu kakaiovu godinu.

Članak 43.

Studije

Vijeće treba, u onoj mjeri u kojoj to smatra potrebnim, promicati studije o gospodarstvu proizvodnje i distribucije kakaia, uključujući trendove i predviđanja, utjecaj vladinih mjera na proizvodnju i potrošnju kakaia koje su na snazi u državama izvoznicama, odnosno uvoznicama, mogućnost širenja potrošnje kakaia na tradicionalne i moguće nove uporabe, te učinke koje primjena ovog Sporazuma ima na izvoznike i uvoznike kakaia, uključujući njihove uvjete trgovinske razmjene. Članicama može dostaviti preporuke koji se odnose na predmet navedenih studija. Prilikom promicanja navedenih studija, Vijeće može surađivati s međunarodnim organizacijama i drugim primjerenim institucijama, kao i s privatnim sektorom. Vijeće također može promicati one studije koje će vjerojatno doprinijeti većoj tržišnoj transparentnosti.

Članak 44.

Znanstveno istraživanje i razvoj

Vijeće treba poticati i promicati znanstveno istraživanje i razvoj u području proizvodnje, prijevoza, prerade i potrošnje kaka, kao i u području širenja i praktične primjene rezultata dobivenih

u tom području. U tu svrhu, Organizacija može surađivati s međunarodnim organizacijama, istraživačkim institucijama te s privatnim sektorom.

Članak 45.

Godišnje izvješće

Vijeće objavljuje godišnje izvješće.

PETI DIO

OSTALE ODREDBE

POGLAVLJE XII.

FINI ILI AROMATIČNI KAKAO

Članak 46.

Fini ili aromatični kakao

1. Vijeće će, na prvom zasjedanju nakon stupanja na snagu ovog Sporazuma, pregledati Prilog C ovome Sporazumu te ga, ako to bude potrebno, revidirati posebnim glasovanjem, pri čemu mora utvrditi razmjer u kojem članice koje su u njemu navedene proizvode i izvoze, isključivo ili djelomično, fini ili aromatični kakao. Nakon toga Vijeće može, u svakom trenutku za vrijeme trajanja ovog Sporazuma, pregledati Prilog C i, ako to bude potrebno, revidirati ga posebnim glasovanjem. Vijeće će, prema potrebi, zatražiti mišljenje stručnjaka o tom pitanju.

2. Odbor za tržište može predložiti Organizaciji da izradi i primjeni statistički sustav o proizvodnji i trgovini finim ili aromatičnim kakaom.

3. Uz dužno razmatranje važnosti finog ili aromatičnog kaka, članice su obvezne ispitati i usvojiti, prema potrebi, one projekte u vezi s finim ili aromatičnim kakaom sukladno odredbama članka 37. i članka 39.

POGLAVLJE XIII.

OSLOBOĐENJE OD OBVEZA TE RAZLIKOVNE I SANACIJSKE MJERE

Članak 47.

Oslobođenje od obveza u posebnim okolnostima

1. Vijeće može, posebnim glasovanjem članicu osloboditi njezinih obveza zbog izvanrednih ili hitnih okolnosti, *force*

majeure, ili međunarodnih obveza na temelju Povelje Ujedinjenih naroda o područjima uključenim u režim starateljstva.

2. Vijeće će prilikom odobravanja oslobođenja članice od obveza na temelju stavka 1. ovog članka izričito navesti uvjete pod kojima te razdoblje tijekom kojeg je članica oslobođena obveze kao i razloge zbog kojih je navedeno oslobođenje odobreno.

3. Neovisno o gore navedenim odredbama ovog članka, Vijeće ne smije osloboditi članicu njezinih obveza prema članku 26. koje se odnose na plaćanje doprinosa ili posljedice njihovog neplaćanja.

4. Osnova za izračunavanje raspodjele glasova za članicu izvoznicu kojoj je Vijeće priznalo *force majeure*, stvarnu je količinu njezinog izvoza za onu godinu u kojoj se *force majeure* pojavio te nakon toga za sljedeće tri godine nakon *force majeure*.

Članak 48.

Razlikovne i sanacijske mjere

Članice uvoznice u razvoju te najnerazvijenije države članice, a čiji su interesi pogođeni mjerama poduzetim sukladno ovom Sporazumu, mogu se obratiti Vijeću da poduzme odgovarajuće razlikovne i sanacijske mjere. Vijeće treba uzeti u obzir poduzimanje takvih odgovarajućih mjera u svjetlu odredbi Rezolucije 93. (IV.) koju je usvojila Konferencija Ujedinjenih naroda za trgovinu i razvoj (UNCTAD).

POGLAVLJE XIV.

SAVJETOVANJA, SPOROVI I ŽALBE

Članak 49.

Savjetovanja

Svaka je članica obvezna potpuno i temeljito razmotriti sve žalbe druge članice u vezi s tumačenjem primjena ovog Sporazuma te je obvezna pružiti odgovarajuću mogućnost za savjetovanje. Tijekom navedenih savjetovanja, na zahtjev bilo koje

stranke te uz suglasnost druge stranke, izvršni ravnatelj utvrđuje primjeren postupak mirenja. Troškovi navedenog postupka neće biti na teret Organizacije. Ako navedeni postupak dovede do rješenja, izvršni ravnatelj će o tome biti obaviješten. Ako se ne postigne nikakvo rješenje, taj predmet može, na zahtjev bilo koje strane, biti upućen Vijeću sukladno članku 50.

Članak 50.

Sporovi

1. Svaki spor u vezi s tumačenjem ili primjenom ovog Sporazuma, a koji nisu riješile stranke u sporu, na zahtjev bilo koje stranke u sporu uputit će se Vijeću koji o njemu donosi odluku.

2. U slučaju kada se spor uputi Vijeću na temelju stavka 1. ovog članka te se o njemu već raspravljalo, članice koje imaju najmanje jednu trećinu ukupnih glasova, ili bilo kojih pet članica, mogu zahtijevati od Vijeća da prije donošenja svoje odluke zatraži mišljenje *ad hoc* savjetodavnog tijela koje će se formirati na način opisan u stavku 3. ovog članka, o pitanjima iz spora.

3. (a) Osim ako Vijeće posebnim glasovanjem odluči drukčije, *ad hoc* savjetodavno tijelo sastojat će se od:

i. dvije osobe, od kojih jedna ima bogato iskustvo u rješavanju pitanja iz spora, dok druga ima pravni ugled i iskustvo, a obje ih imenuju članice izvoznice;

ii. dvije osobe, od kojih jedna ima bogato iskustvo u rješavanju pitanja iz spora, dok druga mora imati pravni ugled i iskustvo, a obje ih imenuju članice uvoznice; i

iii. predsjednika kojeg su jednoglasno odabrale četiri osobe imenovane na temelju gore navedenih alineja i. i ii. ili kojega je imenovao predsjednik Vijeća u slučaju da navedene osobe nisu mogle suglasiti.

(b) Državljeni članica neće se smatrati nepodobnima za sudjelovanje u *ad hoc* savjetodavnom tijelu.

(c) Osobe koje su imenovane u *ad hoc* savjetodavno tijelo postupaju u svoje ime i bez uputa njihovih vlada.

(d) Troškove *ad hoc* savjetodavnog tijela plaća Organizacija.

4. Mišljenje *ad hoc* savjetodavnog tijela i razlozi za navedeno mišljenje dostavljaju se Vijeću koje, nakon što je uzelo u obzir sve bitne informacije, donosi odluku o sporu.

Članak 51.

Pritužbe i djelovanje Vijeća

1. Svaka pritužba da je neka od članica propustila ispuniti svoje obveze koje ima sukladno ovom Sporazumu mora se, na zahtjev one članice koja ulaže pritužbu, uputiti Vijeću koje je razmatra i o njoj donosi odluku.

2. Svaki zaključak Vijeća koji potvrđuje da je neka od članica kršila obveze koje ima sukladno ovom Sporazumu mora se postići obično raspodijeljenom većinom glasova te mora navoditi prirodu kršenja.

3. Kadgod Vijeće, bilo kao rezultat žalbe ili na koji drugi način, ustanovi da je članica prekršila svoje obveze koje ima sukladno ovom Sporazumu, može, ne dovodeći u pitanje spomenute druge mjere koje su posebno predviđene drugim člancima ovog Sporazuma, uključujući članak 61., posebnim glasovanjem:

(a) članici suspendirati pravo glasovanja u Vijeću i u Izvršnom odboru; i

(b) ako smatra potrebnim, navedenoj članici suspendirati dodatna prava uključujući pravo na obnašanje dužnosti, odnosno obnašanje dužnosti u Vijeću ili u bilo kojem od njegovih odbora, sve do ispunjenja obveza.

4. Članica čije je pravo glasovanja suspendirano na temelju stavka 3. ovog članka ostaje odgovorna za svoje financijske i druge obveze koje ima sukladno ovom Sporazumu.

POGLAVLJE XV.

ŽIVOTNI STANDARD I RADNI UVJETI

Članak 52.

Životni standard i radni uvjeti

Članice trebaju razmotriti mogućnost poboljšanja životnog standarda i radnih uvjeta onoga stanovništva koje je uključeno u sektora kaka, a koje je u skladu s njihovom fazom razvoja, vodeći računa o međunarodno priznatim načelima o navedenim pitanjima. Nadalje, članice su suglasne da radni standardi neće biti korišteni u protekcionističke trgovinske namjene.

POGLAVLJE XVI.

ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 53.

Depozitar

Ovime se Glavni tajnik Ujedinjenih naroda određuje za depozitara ovog Sporazuma.

Članak 54.

Potpis

Ovaj je Sporazum otvoren za potpisivanje u sjedištu Ujedinjenih naroda od 1. svibnja 2001. do, uključivo s, 31. prosinca 2002. za stranke Međunarodnog sporazuma o kakau iz 1993. i vlade koje su pozvane na Konferenciju Ujedinjenih naroda o kakau održanu 2000. Međutim, Vijeće prema Međunarodnom sporazumu o kakau iz 1993., odnosno prema ovom Sporazumu, može jednom produžiti razdoblje potpisivanja ovog Sporazuma. Vijeće će odmah obavijestiti depozitara o takvom produženju.

Članak 55.

Ratifikacija, prihvaćanje, odobrenje

1. Ovaj je Sporazum podložen ratifikaciji, prihvaćanju ili odobrenju vlada potpisnica u skladu s njihovim unutarnjim ustavnim postupcima.

2. Isprave o ratifikaciji, prihvaćanju ili odobrenju polažu se kod depozitara najkasnije do 31. prosinca 2003. Međutim, Vijeće prema Međunarodnom sporazumu o kakau iz 1993., odnosno prema ovome Sporazumu, može odobriti produženje roka onim vladama potpisnicama koje nisu u mogućnosti položiti isprave do navedenog datuma.

3. Svaka vlada koja polaže isprave o ratifikaciji, prihvaćanju ili odobrenju treba, u vrijeme navedenog polaganja, navesti je li članica izvoznica ili članica uvoznica.

Članak 56.

Pristupanje

1. Ovaj je Sporazum otvoren za pristupanje vladi svake države koja ima pravo na potpis.

2. Vijeće utvrđuje na temelju kojih se priloga ovom Sporazumu država pristupnica smatra navedenom, u slučaju da takva država nije navedena u nijednom gore spomenutom prilogu.

3. Pristupanje stupa na snagu polaganjem isprave o pristupu kod depozitara.

Članak 57.

Obavijest o privremenoj primjeni

1. Vlada potpisnica koja namjerava ratificirati, prihvatiti ili odobriti ovaj Sporazum, odnosno vlada koja namjerava pristupiti ovom Sporazumu, ali koja još nije u mogućnosti položiti svoju ispravu, može u svakome trenutku obavijestiti depozitara da će, u skladu sa svojim unutarnjim ustavnim postupcima i/ili svojim domaćim zakonima i propisima, ovaj Sporazum privremeno primjenjivati kada stupi na snagu sukladno članku 58. ili, ako je već na snazi, na određeni datum. Svaka vlada koja izdaje navedenu obavijest mora u to vrijeme navesti hoće li biti članica izvoznica ili članica uvoznica.

2. Vlada koja je sukladno stavku 1. ovog članka obavijestila da će ovaj Sporazum primjenjivati kad isti stupi na snagu ili na određeni datum treba od tog datuma biti privremena članica. Obvezna je ostati privremenom članicom sve do dana polaganja isprave o ratifikaciji, prihvaćanju, odobravanju ili pristupanju.

Članak 58.

Stupanje na snagu

1. Ovaj Sporazum konačno stupa na snagu 1. listopada 2003. ili u bilo kojem trenutku nakon toga ako do navedenog datuma vlade koje zastupaju najmanje pet država izvoznica odgovornih za najmanje 80 % ukupnog izvoza država navedenih u Prilogu A, kao i vlade koje zastupaju države uvoznice koje imaju najmanje 60 % ukupnog izvoza kako se navodi u Prilogu B polože svoje isprave o ratifikaciji, prihvaćanju, odobrenju ili pristupanju kod depozitara. Također konačno stupa na snagu nakon što je jednom privremeno stupio na snagu te ako su gore navedeni zahtijevani postoci zadovoljeni, polaganjem isprave o ratifikaciji, prihvaćanju, odobrenju ili pristupanju.

2. Ovaj Sporazum privremeno stupa na snagu 1. siječnja 2002. ako do navedenog datuma vlade koje zastupaju najmanje pet država izvoznica odgovornih za najmanje 80 % ukupnog izvoza država navedenih u Prilogu A kao i vlade koje zastupaju države uvoznice koje imaju najmanje 60 % ukupnoga izvoza kako se navodi u Prilogu B polože svoje isprave o ratifikaciji, prihvaćanju, odobrenju ili pristupanju ili obavijeste depozitara da će ovaj Sporazum privremeno primjenjivati kada isti stupi na snagu. Navedene vlade su privremene članice.

3. Ako se uvjeti za stupanje na snagu na temelju stavka 1. ili stavka 2. ovog članka nisu ispunili do 1. rujna 2002., glavni tajnik Ujedinjenih naroda mora, u najkraćem mogućem roku, sazvati sastanak onih vlada koje su položile isprave o ratifikaciji, prihvaćanju, odobrenju ili pristupanju ili koje su obavijestile depozitara da će ovaj Sporazum primjenjivati privremeno. Navedene vlade mogu međusobno odlučiti hoće li ovaj Sporazum stupiti na snagu konačno ili privremeno, u cjelini ili samo djelomično, onog datuma koji utvrde, odnosno mogu odlučiti usvojiti bilo koja druga rješenja koja smatraju potrebnima.

4. Za onu vladu u čije ime je isprava o ratifikaciji, prihvaćanju, odobrenju ili pristupanju, odnosno obavijest o privremenoj primjeni položena nakon stupanja na snagu ovog Sporazuma u skladu sa stavkom 1., stavkom 2. ili stavkom 3. ovog članka, isprava odnosno obavijest stupa na snagu na dan takvoga polaganja i, u vezi s obavješćivanjem o privremenoj primjeni, u skladu s odredbama članka 57. stavka 1.

Članak 59.

Rezerve

Nisu moguće rezerve u odnosu na bilo koju odredbu ovog Sporazuma.

Članak 60.

Povlačenje iz Sporazuma

1. U svakom trenutku nakon stupanja na snagu ovog Sporazuma svaka se članica može povući iz ovog Sporazuma slanjem pisane obavijesti depozitaru o povlačenju iz Sporazuma. Članica je obvezna odmah obavijestiti Vijeće o radnji koju je poduzela.

2. Povlačenje iz Sporazuma stupa na snagu 90 dana nakon što je depozitar primio obavijest. Ako, kao posljedica povlačenja, članstvo u ovome Sporazumu potpadne pod uvjete navedene u članku 58. stavku 1., a koji su potrebni za njegovo stupanje na snagu, Vijeće je obvezno sastati se na posebnom zasjedanju kako bi preispitalo situaciju i donijelo primjerene odluke.

Članak 61.

Isključenje

Ako Vijeće ustanovi, sukladno članku 51. stavku 3., da jedna od članica krši svoje obveze koje ima sukladno ovome Sporazumu te dodatno odluči da navedeno kršenje bitno narušava primjenu ovog Sporazuma, može posebnim glasovanjem takvu članicu isključiti iz Organizacije. Vijeće je obvezno odmah obavijestiti

depozitara o svakom takvom isključenju. Devedeset dana nakon što je Vijeće donijelo odluku, navedena članica prestaje biti članica Organizacije.

Članak 62.

Poravnanje računa s članicama koje se povuku ili su isključene

Svako poravnanje računa s članicom koja se povukla ili je isključena utvrđuje Vijeće. Organizacija zadržava sve iznose koje je članica koja se povukla ili je isključena već platila, dok navedena članica ostaje obvezna platiti sve iznose koje je dužna Organizaciji u vrijeme kada povlačenje ili isključenje stupa na snagu, osim u slučaju ugovorne stranke koja nije u mogućnosti prihvatiti izmjene te zbog toga prestane sudjelovati u ovome Sporazumu sukladno odredbama članka 64. stavka 2., kada Vijeće može odrediti takvo poravnanje računa koje smatra pravičnim.

Članak 63.

Trajanje, produženje i prestanak

1. Ovaj Sporazum ostaje na snazi do kraja pete pune kakaove godine nakon njegovog stupanja na snagu, osim ako se produžio sukladno stavku 3. ovog članka ili ako se prijevremeno raskinuo sukladno stavku 4. ovog članka.

2. Za vrijeme dok je ovaj Sporazum na snazi Vijeće može posebnim glasovanjem odlučiti ponovno pregovarati o Sporazumu kako bi taj ponovno sklopljeni Sporazum stupio na snagu na kraju pete kakaove godine navedene u stavku 1. ovog članka ili na kraju bilo kojega produženog razdoblja o kojem odlučuje Vijeće sukladno stavku 3. ovog članka.

3. Vijeće može, posebnim glasovanjem, produžiti ovaj Sporazum u cijelosti ili samo djelomično za dva razdoblja od kojih ni jedan nije duži od dvije kakaove godine. Vijeće je obvezno obavijestiti depozitara o svakom takvom produženju.

4. Vijeće može u svakom trenutku posebnim glasovanjem odlučiti raskinuti ovaj Sporazum. Navedeni prestanak Sporazuma stupa na snagu na dana kada Vijeće tako odluči, pod uvjetom da obveze članica sukladno članku 26. nastave vrijediti sve dok financijske obveze koje se odnose na primjenu ovog Sporazuma nisu podmirene. Vijeće je obvezno obavijestiti depozitara o takvoj odluci.

5. Neovisno o prestanku ovog Sporazuma na bilo koji način, Vijeće će nastaviti postojati sve dok je potrebno radi likvidacije

Organizacije, sređivanja njezinih računa i ustupanje njezinih sredstava. Tijekom tog razdoblja Vijeće zadržava ovlasti potrebne za okončanje svih administrativnih i financijskih predmeta.

6. Neovisno o odredbama članka 60. stavka 2., ona članica koja ne želi sudjelovati u ovome Sporazumu, kako je proširen sukladno ovome članku, treba o tome obavijestiti depozitara i Vijeće. Takva članica prestaje biti stranka ovog Sporazuma s početkom razdoblja produžetka.

Članak 64.

Izmjene

1. Vijeće može posebnim glasovanjem ugovornim strankama preporučiti izmjene ovog Sporazuma. Izmjene stupaju na snagu 100 dana nakon što je depozitar primio obavijesti o prihvatu od ugovornih stranaka koje zastupaju najmanje 75 % članica izvoznica koje imaju najmanje 85 % glasova članica izvoznica, te od ugovornih stranaka koje zastupaju najmanje 75 % članica uvoznica koje imaju najmanje 85 % glasova članica uvoznica, ili naknadno, na datum koji Vijeće utvrdi posebnim glasovanjem. Vijeće može utvrditi rok unutar kojeg ugovorne stranke moraju obavijestiti depozitara o svome prihvaćanju izmjena, a ako izmjene nisu stupile na snagu do toga vremena, smatraju se povučenima.

2. Svaka članica u čije ime obavijest o prihvaćanju izmjena nije izdana do dana kada navedena izmjena stupa na snagu treba, do toga dana, prestati sudjelovati u ovome Sporazumu, osim ako Vijeće odluči takvoj članici produžiti razdoblje utvrđeno za prihvaćanje kako bi joj omogućio da dovrši svoje unutrašnje postupke. Takva članica nije vezana izmjenama prije nego što je izdala obavijest o njihovom prihvaćanju.

3. Odmah nakon usvajanja preporuke izmjena Vijeće mora dostaviti depozitaru preslike teksta izmjena. Vijeće mora

depozitaru dostaviti informaciju koje su mu potrebne kako bi utvrdio jesu li obavijesti o prihvaćanju koje je primio dostatni da navedene izmjene stupe na snagu.

POGLAVLJE XVII.

DODATNE I PRIJELAZNE ODREDBE

Članak 65.

Fond posebnih zaliha

1. Fond posebnih zaliha održava se isključivo u svrhe pokrivanja mogućih troškova likvidacije Organizacije. Vijeće odlučuje kako se kamate iz navedenog Fonda trebaju iskoristiti.

2. Fond posebnih zaliha koji je utemeljilo Vijeće sukladno Međunarodnom sporazumu o kakau iz 1993. treba se prenijeti u ovaj Sporazum za potrebe utvrđene sukladno stavku 1.

3. Nečlanica Međunarodnog sporazuma o kakau iz 1993. koja postane članica ovog Sporazuma mora doprinijeti Fondu posebnih zaliha. Doprinos takve članice procjenjuje Vijeće na temelju broja glasova koje ta članica ima.

Članak 66.

Ostale dodatne i prijelazne odredbe

1. Ovaj se Sporazum smatra zamjenom za Međunarodni sporazum o kakau iz 1993.

2. Sve djelatnosti Organizacije ili u ime Organizacije, odnosno bilo kojeg njezinog tijela, sukladno Međunarodnom sporazumu o kakau iz 1993. koje su na snazi na dan stupanja na snagu ovog Sporazuma te uvjeti koji nisu predviđeni da isteknu toga dana ostaju na snazi osim ako su promijenjeni sukladno odredbama ovog Sporazuma.

PRILOZI

PRILOG A

Izvoz kaka (a) izračunan u smislu članka 58. (Stupanje na snagu)

Država (b)		1996./97.	1997./98.	1998./99.	Prosječno trogodišnje razdoblje od 1996./97. do 1998./99.	Udio
		Tone				
Cote d'Ivoire	č (članica)	1 080 296	1 162 008	1 325 710	1 189 338	47,72 %
Gana	č (članica)	323 906	381 174	409 578	371 553	14,91 %
Indonezija		321 431	304 558	379 181	335 057	13,44 %
Nigerija	č (članica)	145 670	133 784	189 311	156 255	6,27 %
Kamerun	č (članica)	115 373	110 334	119 834	115 180	4,62 %
Malezija	č (članica)	89 201	57 761	71 705	72 889	2,92 %
Ekvador	č (članica)	107 965	24 069	69 897	67 310	2,70 %
Brazil	č (članica)	59 770	58 972	16 736	45 159	1,81 %
Dominikanska Republika	č (članica)	43 712	56 328	22 120	40 720	1,63 %
Papua Nova Gvineja	č (članica)	28 220	25 727	35 206	29 718	1,19 %
Venezuela	č (članica)	10 162	8 133	9 624	9 306	0,37 %
Togo	č (članica)	9 000	5 924	6 849	7 258	0,29 %
Gvineja		6 260	9 000	5 090	6 783	0,27 %
Peru	č (članica)	6 865	7 302	4 699	6 289	0,25 %
Ekvatorska Gvineja		3 630	5 240	4 140	4 337	0,17 %
Sveti Toma i Prinsipe	č (članica)	2 850	3 520	4 600	3 657	0,15 %
Salomonovi Otoci		3 729	4 036	2 680	3 482	0,14 %
Haiti		4 070	3 275	1 682	3 009	0,12 %
Sijera Leone	č (članica)	4 100	2 110	2 700	2 970	0,12 %
Tanzanija		3 200	3 160	2 410	2 923	0,12 %
Demokratska Republika Kongo		2 500	2 600	2 460	2 520	0,10 %
Madagaskar		1 853	3 187	2 482	2 507	0,10 %
Honduras		2 737	1 679	2 766	2 394	0,10 %
Kostarika		3 746	2 476	- 936	1 762	0,07 %
Liberija		670	1 980	2 000	1 550	0,06 %
Uganda		1 260	710	2 030	1 333	0,05 %
Vanuatu		960	1 207	1 416	1 194	0,05 %
Grenada	č (članica)	1 020	1 134	966	1 040	0,04 %
Kongo		870	1 085	950	968	0,04 %
Jamajka	č (članica)	1 248	1 034	496	926	0,04 %
Kolumbija		5 567	804	- 3 809	854	0,03 %
Trinidad i Tobago	č (članica)	809	973	615	799	0,03 %
Gabon	č (članica)	700	542	668	637	0,03 %

Država (b)	1996./97.	1997./98.	1998./99.	Prosječno trogodišnje razdoblje od 1996./97. do 1998./99.		
	Tone			Udio		
Kuba	387	466	179	344	0,01 %	
Dominika	230	165	100	165	0,01 %	
Nikaragva	98	49	159	102	—	
Belize	40	140	50	77	—	
Benin	č (članica)	– 5	193	– 5	61	—
Fidži	50	20	105	58	—	
Sveta Lucija	1	22	2	8	—	
Samoa	7	2	—	3	—	
Ukupno (c)	2 394 158	2 386 883	2 696 446	2 492 496	100,00 %	

Napomene:

- (a) Trogodišnji prosjek, od 1996./97. do 1998./99. neto izvoza kakaovih zrna plus neto izvoz kakaovih proizvoda koji su upotrebom sljedećih koeficijente konverzije preračunati u protuvrijednost zrna: kakaov maslac 1,33; kakao u prahu i kakaova pogača 1,18; kakaova masa/voda 1,25.
- (b) Popis je ograničen na države koje su pojedinačno izvozile kakao tijekom trogodišnjeg razdoblja od 1996./97. do 1998./99., na temelju podataka dostupnih u Tajništvu Međunarodne organizacije za kakao.
- (c) Ukupni iznosi mogu zbog zaokruživanja odstupati od zbroja sastavnih dijelova.
- č - članica Međunarodnog sporazuma o kakau iz 1993., na dan 31. siječnja 2001..
- ništa, neznatno ili manje od uporabljene jedinice.

Izvor: Međunarodna organizacija za kakao, *Tromjesečni bilten statistika o kakau (Quarterly Bulletin of Cocoa Statistics)*, svezak XXVII., br. 1., kakaova godina 2000./01.

PRILOG B

Uvoz kaka (a) izračunan u smislu članka 58. (Stupanje na snagu)

Država (b)	1996./97.	1997./98.	1998./99.	Prosječno trogodišnje razdoblje od 1996./97. do 1998./99.	
	Tone			Udio	
Sjedinjene Američke Države	595 346	680 584	652 266	642 732	19,20 %
Njemačka	č (članica) 449 538	449 604	364 642	421 261	12,59 %
Nizozemska	č (članica) 505 869	361 629	385 815	417 771	12,48 %
Francuska	č (članica) 278 958	278 264	314 113	290 445	8,68 %
Ujedinjena Kraljevina	č (članica) 223 194	243 177	309 038	258 470	7,72 %
Belgija/Luksemburg	č (članica) 152 423	143 102	117 878	137 801	4,12 %
Italija	č (članica) 113 478	116 406	111 943	113 942	3,40 %
Španjolska	č (članica) 95 622	123 784	107 130	108 845	3,25 %
Kanada	91 592	112 974	101 293	101 953	3,05 %
Ruska Federacija	č (članica) 92 945	98 261	81 676	90 961	2,72 %
Japan	č (članica) 90 530	75 848	82 532	82 970	2,48 %
Singapur	72 305	70 593	76 699	73 199	2,19 %
Poljska	55 374	52 656	61 167	56 399	1,69 %
Švicarska	č (članica) 50 683	45 992	53 261	49 979	1,49 %
Australija	46 378	45 812	51 475	47 888	1,43 %
Kina	37 038	33 908	35 075	35 340	1,06 %
Austrija	č (članica) 31 906	34 118	35 848	33 957	1,01 %
Argentina	31 897	34 857	33 864	33 539	1,00 %
Turska	26 443	24 559	21 945	24 316	0,73 %
Švedska	č (članica) 21 687	21 098	20 591	21 125	0,63 %
Češka Republika	č (članica) 19 488	17 335	14 551	17 125	0,51 %
Estonija	29 615	26 394	- 6 850	16 386	0,49 %
Danska	č (članica) 13 280	16 937	17 043	15 753	0,47 %
Irska	č (članica) 16 003	15 340	15 048	15 464	0,46 %
Južna Afrika	17 587	13 717	13 359	14 888	0,44 %
Filipini	15 711	13 636	15 257	14 868	0,44 %
Ukrajina	9 584	18 684	15 017	14 428	0,43 %
Meksiko (c)	7 889	11 694	22 036	13 873	0,41 %
Tajland	15 242	13 446	12 888	13 859	0,41 %
Mađarska	č (članica) 12 683	13 893	12 893	13 156	0,39 %
Republika Koreja	14 776	9 999	12 574	12 450	0,37 %
Finska	č (članica) 12 110	11 020	10 147	11 092	0,33 %
Grčka	č (članica) 6 863	14 065	12 124	11 017	0,33 %
Čile	9 622	11 004	9 972	10 199	0,30 %

Država (b)	1996./97.	1997./98.	1998./99.	Prosječno trogodišnje razdoblje od 1996./97. do 1998./99.	
	Tone				Udio
Norveška	9 349	8 755	9 225	9 110	0,27 %
Rumunjska	8 943	9 226	8 194	8 788	0,26 %
Novi Zeland	8 585	8 322	9 231	8 713	0,26 %
Slovačka Republika	8 846	9 080	8 176	8 701	0,26 %
Izrael	8 995	9 347	7 628	8 657	0,26 %
Egipat	5 893	6 290	8 841	7 008	0,21 %
Savezna Republika Jugoslavija	6 656	4 704	4 032	5 131	0,15 %
Hrvatska	4 579	4 670	2 873	4 041	0,12 %
Alžir	2 237	4 024	5 027	3 763	0,11 %
Bugarska	2 993	2 980	4 979	3 651	0,11 %
Portugal	3 605	3 714	3 574	3 631	0,11 %
Litva	3 742	3 968	3 006	3 572	0,11 %
Bjelarus	2 647	3 362	3 582	3 197	0,10 %
Sirijska Arapska Republika	1 602	4 968	2 828	3 133	0,09 %
Iran	2 548	4 079	1 998	2 875	0,09 %
Hong Kong	1 666	3 183	3 371	2 740	0,08 %
Indija (c)	1 389	2 677	3 386	2 484	0,07 %
Maroko	2 416	2 611	1 932	2 320	0,07 %
Latvija	2 469	2 626	1 653	2 249	0,07 %
Tunis	1 713	1 598	2 282	1 864	0,06 %
Saudijska Arabija	944	2 333	2 070	1 782	0,05 %
Urugvaj	1 402	1 377	1 633	1 471	0,04 %
Libanon	1 004	1 169	1 370	1 181	0,04 %
Kazahstan	1 572	1 066	898	1 179	0,04 %
Slovenija	873	1 079	1 433	1 128	0,03 %
Makedonija	1 343	819	801	988	0,03 %
JordanIceland	646	1 114	960	907	0,03 %
Island	613	965	602	727	0,02 %
Kenija	476	1 075	489	680	0,02 %
Vijetnam	413	566	885	621	0,02 %
Pakistan	483	389	885	586	0,02 %
Republika Moldova	635	474	548	552	0,02 %
Panama (c)	393	304	229	309	0,01 %
Cipar	318	304	304	309	0,01 %
Bolivija	158	188	505	284	0,01 %
Šri Lanka (c)	176	302	355	278	0,01 %

Država (b)	1996./97.	1997./98.	1998./99.	Prosječno trogodišnje razdoblje od 1996./97. do 1998./99.	
	Tone			Udio	
Uzbekistan	87	133	173	131	—
Zimbabve	54	141	142	112	—
Libijska Arapska Džamahirija	59	42	224	108	—
Albanija	83	116	122	107	—
Gvatemala (c)	– 29	– 38	376	103	—
Bosna i Hercegovina	116	53	135	101	—
Gruzija	100	100	100	100	—
Malta	49	40	56	48	—
El Salvador	24	18	71	38	—
Zambija	24	—	48	24	—
Sveti Vincent/Grenadini	13	5	18	12	—
Barbados	12	9	5	9	—
Ukupno (d)	3 366 573	3 368 717	3 305 565	3 346 952	100,00 %

Napomene:

- (a) Trogodišnji prosjek, od 1996./97. do 1998./99. neto uvoza kakaovih zrna uvećan za bruto izvoz kakaovih proizvoda koji su upotrebom sljedećih koeficijenata konverzije preračunati u protuvrijednost zrna: kakaov maslac 1,33; kakaov prah i kakaova pogača 1,18; kakaova masa/tekućina 1,25.
- (b) Popis je ograničen na države koje su pojedinačno uvozile kakaov tijekom trogodišnjeg razdoblja od 1996./97. do 1998./99., na temelju podataka dostupnih u Tajništvu Međunarodne organizacije za kakaov.
- (c) Država se također može kvalificirati kao država izvoznica.
- (d) Ukupni iznosi mogu zbog zaokruživanja odstupati od zbroja sastavnih dijelova
- č - Članica Međunarodnog sporazuma o kakaov iz 1993., na dan 31. siječnja 2001.
- ništa, neznatno ili manje od upotrijebljene jedinice.

Izvor: Međunarodna organizacija za kakaov, *Tromjesečni bilten statistika o kakaov* (Quarterly Bulletin of Cocoa Statistics), svezak XXVII., br. 1., kakaova godina 2000./01.

PRILOG C

Države proizvođači koje isključivo ili djelomično izvoze fini ili aromatični kakao

Kostarika	Sveta Lucija
Dominika	Sveti Vincent i Grenadini
Ekvador	Samoa
Grenada	Sveti Toma i Prinsipe
Indonezija	Šri Lanka
Jamajka	Surinam
Madagaskar	Trinidad i Tobago
Panama	Venezuela
Papua Nova Gvineja	
